

T.C.
GEMLİK KAYMAKAMLIĞI

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ

Kamu görevlileri etik davranış ilkeleri, 5176 sayılı Kanun ve Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir. Bu ilkelerin bütünü “**Etik Davranış İlkeleri**” şeklinde adlandırılmış ve aşağıda kısa tanımları ile birlikte sıralanmıştır.

Etik Davranış İlkelerinin uygulanmasındaki amaç, kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik gibi kavramları kamu yararı adına gözetmektir. Etik Davranış İlkeleri, kamu yönetimi içinde yer alan yönetici ve tüm personeli kapsamaktadır.

1- GÖREVİN YERİNE GETİRİLMESİNDE KAMU HİZMETİ BİLİNCİ

Kamu görevlileri, Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde, sürekli gelişim, katılımcılık, saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, kamu yararını gözetmek, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik, hizmette yerindelik ve beyana güvenin esas alınması ve görevlerini yerine getirmede çağdaş yönetim anlayışını ortaya koymak durumundadır. Çalışanlar, yeniliklere ve gelişmelere her zaman açık olmalıdır.

2- HALKA HİZMET BİLİNCİ

Kamu hizmetlerinde, halkın günlük yaşamının kolaylaştırılması, ihtiyaçların en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılanması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, halkın memnuniyetinin artırılması, hizmetlerin, ihtiyaç ve sonuç odaklı olması; yapılacak hizmetlerle ilgili hizmetten yararlananların ihtiyaçlarının önceden tespit edilmesi, kurumun iş süreçlerinin iyi analiz edilmesi ve kırtasiyeciliğin önüne geçilmesi esas alınmalıdır.

3- HİZMET STANDARTLARINA UYMA

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yürütülmesinde meslektaşlarına ve hizmetten yararlanan vatandaşlara karşı nazik, kibar, güler yüzlü, saygılı ve sabırlı davranmalı, hizmet standartları ile iş süreçlerinin önceden belirlenip, iş ile ilgili hizmetlerde gerekli açıklama yapılmalıdır. Yönetici konumundaki kişiler ile diğer personel, kamu hizmetlerini, belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütmeli, hizmetten yararlananları, iş ve işlemlerle ilgili aydınlatılma yönünde gerekli bilgi ve donanıma sahip olmalıdır.

4- AMAÇ VE MİSYONA BAĞLILIK

Kamu görevlileri, tüm eylem ve işlemlerinde kendilerine tanınan takdir yetkisini kullanmada, tarafsız ve objektif olmalıdır. Kurumun politikalarının uygulanmasında, çalıştıkları kurumun amaç ve misyonuna uygun davranmalı, ülke çıkarları, toplum refahı ve kurumun hizmet idealleri doğrultusunda hareket etmelidir.

5- DÜRÜSTLÜK VE TARAFSIZLIK

Kamu görevlileri, yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda, görevlerini yerine getirmelidir. Ayrıca, dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet gibi sebeplerle ayırım

yapmamalı, temel hak ve özgürlüklere aykırı veya kısıtlayıcı davranış ve uygulamalarda bulunmamalıdır.

Kamu görevlileri, bilimsel bilgiler ve hizmet gerekleri doğrultusunda, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun davranmalı, gerçek ve tüzel kişiliğe karşı yasaların emredici hükümleri doğrultusunda hareket etmeli ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunmamalıdır.

6- SAYGINLIK VE GÜVEN

Kamu görevlileri, kamu yönetimine güveni sağlayacak şekilde davranmalı ve görevin gerektirdiği itibar ve güvene layık olmalıdır. Halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlardan kaçınılmalıdır.

Kamu görevlileri, hizmetin her türlü kişisel menfaatin üzerinde bir görev olduğu bilinciyle hizmet gereklerine uygun hareket etmelidir. Hizmetten yararlananlara kötü davranmamalıdır. Kamu görevlileri işlerini savsaklama, keyfi muamele, çifte standart uygulama ve taraf tutama, baskı, hakaret ve tehdit edici uygulamalarda bulunmamalıdır.

Kamu görevlileri, mevzuata aykırı olarak kendileri için hizmet, imkân veya benzeri çıkar ve menfaat talebinde bulunmamalı, etik davranış ilkeleri dışında hareket etmemelidir.

7- NEZAKET VE SAYGI

Kamu görevlileri, üstleri, meslektaşları, astları, diğer personel ile işlerini yürüttükleri kuruma ve kurumdan hizmet almaya gelen vatandaşlara karşı, nazik, saygılı davranmalı, gereken ilgiyi göstermelidir. Hizmetten kaynaklı konu yetkilerinin dışındaysa ilgili birime veya yetkiliye yönlendirmelidir.

Kamu görevlileri, kurumü hizmetten yararlananlara karşı nezaket ve saygı içerisinde temsil etmelidir.

8- YETKİLİ MAKAMLARA BİLDİRİM

Etik davranış ilkeleriyle bağdaşmayan veya yasadışı iş ve eylemlerde bulunulmasının talep edilmesi halinde veya hizmetler yürütülürken bu tür bir eylem veya işlemde haberdar olduğunda ya da görüldüğünde durum yetkili makamlara bildirilmelidir.

Kurum ve kuruluş amirleri açısından, ihbarda bulunan kamu görevlilerinin kimliği gizli tutulmalı ve kendilerine herhangi bir zarar gelmemesi için gerekli tedbirleri almalıdır.

9- ÇIKAR ÇATIŞMASINDAN KAÇINMA

Kamu görevlileri, görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözükten ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaat ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükler ve benzeri şahsi çıkarlar konusunda dikkatli davranmaları ve çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli tedbirleri almalıdır.

Kamu görevlileri, çıkar çatışmasında şahsi sorumluluğa sahiptir. Çıkar çatışmasının doğabileceği durumu genellikle şahsen bilen kişiler oldukları için, herhangi bir potansiyel ya da gerçek çıkar çatışması konusunda dikkatli davranmalıdır. Çıkar çatışmasından uzak durmak için

gerekli adımları atmalı, bunun farkına varılması durumunda üstlerine bildirmelidir. Çıkar çatışması kapsamına giren tutum ve davranışlardan uzak durmalıdır.

10- GÖREV VE YETKİLERİN MENFAAT SAĞLAMAK AMACIYLA KULLANILMAMASI

Kamu görevlileri, görevin ifası sırasında; görev, unvan ve yetkilerini kullanarak veya görevlerin sonucu olarak elde ettikleri resmi veya gizli nitelikteki bilgileri, kendileri, yakınları, akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık veya herhangi bir nedenle ayrımcılık veya kayırmacılık yapmalıdır. Bu kişiler lehine doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik, siyasal, sosyal nitelikte bir menfaat sağlamak ya da ayrıcalık elde etmek için kullanmamalıdır.

11- HEDİYE ALMA VE MENFAAT SAĞLAMA YASAĞI

Kamu görevlisi, tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak her türlü eşya veya menfaat sağlayacak herhangi bir hediyeyi kabul etmemeli, hediye almamalı, görev sebebiyle çıkar sağlayacak tutum ve davranışlardan uzak durmalıdır.

12- KAMU MALLARI VE KAYNAKLARININ KULLANIMI

Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanmaması ve başkalarına kullandırmaması, bunların korunması ve her an hizmete hazır halde bulundurması için gerekli tedbirleri almalıdır.

13- SAVURGANLIKTAN KAÇINMA

Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarının kullanımında, israf ve savurganlıktan kaçınması, mesai süresi, kamu malları, kaynakları, işgücü ve imkanları kullanılırken etkin, verimli ve tutumlu davranılması yönünde alınan tedbirlere azami seviyede uyum göstermelidir.

14- BAĞLAYICI AÇIKLAMALAR VE GERÇEK DIŞI BEYAN

Kamu görevlileri, görevlerini yerine getirirken yetkilerini aşarak çalıştıkları kurumları bağlayıcı açıklama, taahhüt, vaat veya girişimlerde bulunmamalıdır. Aldatıcı ve gerçek dışı beyanat vermemelidir.

15- BİLGİ VERME, SAYDAMLIK VE KATILIMCILIK

Kamu görevlileri, halkın bilgi edinme hakkını kullanmasına yardımcı olmalı, istenen bilgi veya belgelerin Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca usulüne uygun olarak verilmesini sağlamalıdır.

Üst yöneticilerin, ilgili kanunların izin verdiği çerçevede, kurumlarının ihale süreçlerini, faaliyet ve denetim raporlarını kamuoyunun bilgisine sunması, kamu hizmetleri ile ilgili temel kararların alınması ve uygulanmasında, yasal engel yoksa, doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenecek olanların katkıda bulunmasını sağlamalıdır.

16-YÖNETİCİLERİN HESAP VERME SORUMLULUĞU

Kamu görevlilerinin, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında sorumlulukları ve yükümlülükleri konusunda hesap verebilir ve kamusal değerlendirme ve denetime açık ve hazır

olması, yöneticilerin kurumlarının amaç ve politikalarına uygun olmayan işlem veya eylemleri ile yolsuzluğu engellemek için gereken önlemleri zamanında alması, personelini etik davranış ilkeleri konusunda eğitmesi, bu ilkelere uyulup uyulmadığını gözetmesi ve etik davranış konusunda rehberlik etmesi.

17- ESKİ KAMU GÖREVLİLERİYLE İLİŞKİLER

Eski kamu görevlilerinin, kamu hizmetlerinden ayrıcalıklı bir şekilde faydalandırılmaması, ayrıcalıklı muamelede bulunulmaması, kamu görevlerinden ayrılan kişilere, ilgili kanunlardaki hükümler ve süreler saklı kalmak kaydıyla, daha önce görev yaptıkları kurum veya kuruluştan, doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir yüklenicilik, komisyonculuk, temsilcilik, birikişilik, aracılık veya benzeri görev ve iş verilmemesi.

18- MAL BİLDİRİMİNDE BULUNMA

Kamu görevlilerinin, kendileriyle eşlerine ve velayeti altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmazları, alacak ve borçları hakkında, 3628 sayılı Kanun uyarınca, yetkili makama mal bildiriminde bulunması . Kamu Etik Kurulu tarafından Yönetmelikle belirlenen bu ilkeler incelendiğinde de görüleceği üzere. Belirlenen ilkelerin büyük bir kısmı halen yürürlükte olan 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda hükme bağlanan devlet memurlarının ödev ve sorumlulukları ile paralellik arz etmektedir.